

Wskazówki metodyczne dla personelu – Wspieranie przynależności i relacji społecznych w klubie dziecięcym.

Wspieranie poczucia przynależności dziecka do grupy oraz kształtowanie kompetencji społeczno-emocjonalnych, w tym zainteresowania innymi dziećmi, wymaga świadomego działania personelu oraz celowego organizowania przestrzeni edukacyjnej. Poniższa tabela zawiera szczegółowe wskazówki metodyczne oraz propozycje praktycznych działań, które tworzą warunki sprzyjające interakcjom społecznym, rozwijaniu empatii i budowaniu pozytywnych relacji między dziećmi w środowisku w klubie dziecięcym

Wskazówka metodyczna	Opis i propozycje działań personelu
Organizowanie przestrzeni w sposób sprzyjający interakcjom społecznym	• Tworzenie stref wspólnej zabawy (dywany, niskie stoliki), które zachęcają do współdziałania. • Ograniczenie barier przestrzennych (np. brak dużych mebli oddzielających dzieci). • Umieszczanie zabawek i materiałów w sposób dostępny z różnych stron, co sprzyja dzieleniu się i wspólnej aktywności. • Strefy tematyczne (np. kuchnia, warsztat, sklep) wspierające zabawę w rolach i interakcje rówieśnicze.
Tworzenie rytuałów wspólnotowych	• Codzienne poranne kręgi powitalne z imiennym przywitaniem każdego dziecka. • Wspólne świętowanie urodzin, imienin oraz udział w aktywnościach grupowych (np. kalendarz pogody, wspólne piosenki). • Inicjowanie rytuałów dnia (np. wspólne sprzątanie, wspólne kończenie zabawy piosenką), które wzmacniają identyfikację z grupą.
Modelowanie pozytywnych zachowań społecznych przez personel	• Komentowanie pozytywnych interakcji między dziećmi („Zobacz, jak ładnie podzieliłeś się klockami z Antosiem!”). • Włączanie się w zabawy w sposób nienarzucający – pełnienie roli mediatora i przewodnika społecznego. • Używanie języka wspierającego wspólnotę („Nasza grupa”, „Razem sobie poradzimy”).
Zachęcanie do działań zespołowych	• Organizowanie zabaw kooperacyjnych (np. układanie dużych puzzli, budowanie z klocków w parach). • Inicjowanie aktywności, które wymagają wspólnego działania i ustalania reguł (np. teatrzyk, wspólne gotowanie w kąciku kuchennym).

	• Wzmacnianie wartości współpracy poprzez pochwałę wysiłku grupowego, nie tylko indywidualnego sukcesu.
Indywidualne wsparcie dla dzieci nieśmiałych i wycofanych	• Obserwacja dziecka i stopniowe włączanie go w małe grupy aktywności. • Proponowanie ról społecznych dostosowanych do temperamentu dziecka (np. pomocnik nauczyciela). • Wzmacnianie inicjatyw społecznych dziecka – nawet niewielkich prób kontaktu (np. gest, spojrzenie).
Zróżnicowanie materiałów i zabawek wspierających relacje	• Udostępnianie zabawek do wspólnego użytkowania (np. gry planszowe, zestawy do gotowania, klocki konstrukcyjne). • Ograniczenie zabawek jednoosobowych w przestrzeniach wspólnych. • Wdrażanie materiałów narracyjnych i tematycznych, które inspirują dzieci do wspólnych scenariuszy zabawy.
Komunikacja oparta na empatii i zachęcie	• Nazywanie emocji i relacji dzieci, np. „Widzę, że lubicie razem budować wieżę.” • Podkreślanie znaczenia wspólnych przeżyć i doświadczeń. • Zachęcanie do dzielenia się, ale bez przymusu – wspieranie inicjatywy zamiast wymuszania.
Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku	• Wdrażanie zasad grupowych w oparciu o współpracę, np. „Czekamy na swoją kolej”, „Używamy spokojnych rąk”. • Reagowanie na zachowania agresywne z jednoczesnym zrozumieniem przyczyn – edukacja zamiast karania. • Tworzenie tablicy emocji, wspólnych zdjęć grupy, albumów z życia klubu dziecięcego – wspierających tożsamość grupową.